

slabega in nejakega, vse naj ostane mirno domá, naj delajo in ničesar naj se ne bojé; a drugi, ki ste zdravi in krepki, stopite na noge in primite za orožje, da se združeni borimo zoper našega starega „dušmanina“ in rabeljna, proti Ozmanu. Vsi na noge, pravoslavni, katoličani in Mohamedani; na noge vsi, da se kakor složni in srečni bratje osvobodimo in da skupno in bratsko svobodno živimo, braneč in spoštuječ jeden drugemu mater, premoženje in vero.

Na noge, bratje! V imenu mojega gospodarja kneza Milana prinašam vam svobodo, pravico in prosveto. Ako nas bratski sprejmete, dobro bode vam in nam, ako bode trdi — vedite, da bodem zapalil vsako kočo, iz katere se bode zaslíhal strel, in streljal se bode vsakdo, ki sproži puško na nas; vsakoga bodem silno ostro kaznoval, ki se bode ustavljal mojim naredbam; a kakor bodem ubogljivim človešk, tako bodem oster proti upornikom, podpihovalcem in ubežnikom.

Še enkrat vas vse bratski kličem pod zastavo našega druzega gospodarja kneza Milana M. Obrenovića IV., katero je razvil, da prestriže zarote, uniči tiranstva in nasilja in da nam izvojskuje svobodo.

Složno naprej, bratje, z nami in našim gospodarjem in z nami bode gospod Bog in njegova pravica.“

V Bosniji junija meseca 1876. leta.

Adresa generalu Černajevu.

Moskovski slovanski odbor je poslal telegrafično generalu Černajevu naslednjo zaupnico:

„Zlatna Moskova, stolica carska in kraljica vseh Ruskih mest pošilja Tebi in Tvojim vojakom, našim svobodoumnim bratom, najsrčneje pozdrave. Naprej zatorej, slavni junak in premagalec silnega Samarkanda!

Naj se zopet zablíši nepremagljivi častni križ na stolpu sv. Sofije! V njegovem svitu naj otamni leskot polumeseca kakor se staja vosek pri ognji. Tvoja zmaga je tudi naša zmaga! To geslo nabaja v prsih vsacega živega Rusa najgorkejši odziv. Mi Ti bodemo v vseh obzirih pomočniki; denarjev, orožja in milijonov slovanskih src Ti ne bode treba pogrešati. Vse smo Ti pripravljeni žrtvovati, kar zaslučuje zavest in misel Slovanstva!

A ko bi promenljiva bojna sreča strategično Tvojo znanost in neustrašljivost hrabrih balkanskih sinov izdala, bodi uverjen, da hočemo mi, národ Ruski, storiti, kar zahteva naša čast in kar nam zapoveduje naš národni, verski spomin. Na pogoriščih vasí in mest in pri truplih sovragov naših podatí hočemo Tebi in bratom našim na Balkanu železno svojo roko!

Nadjamo se, da prijateljske države, ki so nam obvezane s svojo blagodarnostjo, nas ne bodo izdale, da izpeljemo misel, pri kateri nam mora pomagati sam Bog. A ko bi nas vse izdalo, — ko bi šli v nasprotnikov tabor celó oni, ki jih imamo za svoje prijatelje, ne ostaja nam družega, nego da se od snežnih vrhov Sibira do palmovih bregov Črnomorskih, od ustja Amura do reke Visle lotimo meča; in le, ako pade 100.000.000 Rusov, mógli bodo neprijatelji na novo zakovati v lance. Slava ideji slovanski! Slava národni Rusiji!“

Bolgarski list „Den“,

ki izhaja pred nosom Turške cenzure, je prinesel naslednji dopis iz Vidina:

„Kar naše vasí trpé od Črkesov in bašibozukov, ni mogoče popisati. Španjska inkvizicija ni bila senca proti sedanjemu trpljenju mirnih Bolgarskih vasí. Tù imate dokaze: Pred nekaterimi dnevi je zajelo več Čr-

kezov*) dva pastirja v neki vasi blizo mesta, a ni jim bilo dovolj, da so njima odvzeli ovce, temuč iz same hudobnosti so pretepli pastirja, da je eden ostal mrtev na mestu. V neki drugi vasi blizo Donave so prinašali Črkezi strašne grozovitosti. Povezavši starce in starke lotili so se kakor divja zverina v svoji strasti žen in deklet. Eden izmed te živinske drhali, nenasiten samo s tem, obesi neko dekle za noge in jo začne rezati kakor ovco! Pri tem barbarskem prizoru je največ tja dospelih mož in žen, nemogoče drugače se rešiti, poskakalo v Donavo, a druge so posekali divji, razuzdani Črkezi. To so resnični prigodki, za katere sem vam porok s svojo glavo. Ko bi vam hotel popisati vsa hudodelstva te zverine, potreboval bi nekatere dni; a le to vam naznanjam, da, kedar Črkezi pridejo v kako vas, se najprej loté mirnih kóč. Hipoma se začuje tožni jók žen in otrók, a nikdo jih ne sliši, in v kratkem času je zopet vse tiho. Pa kaj se je godilo? Meč, puška in jatagan so govorili, ogenj pa dokončal.“

Mnogovrstne novice.

* *Krvav dež se je vtil 14. t. m. čez mestice Kovno na Poljskem.* Iz Varšave se 17. dne t. m. piše, da nikjer manj kakor v Kovnu ljudstvo ne verjame, da se bodo Turške homatije brez silne vojske poravnale. In ko je omenjeni dan s črnih oblakov začel rdeč dež liti, kričalo je iz sto in sto grlov: „to je kri; to pomeni vojsko, smrt, kugo!“ in strah je potrl vse prebivalce, dokler ni duhovščina s prižnic ljudstvo podučila, da prikazen ta ni nič prečudnega, ampak prav navadna stvar, da tedaj ne pomeni ne vojske ne krvi. Z drobnogledom napravljena preiskava res prav krvave deževnice je pokazala, da je dežju primešano bilo neizmerno veliko rdečih nitkastih gliv (gobic), ki jih je nekod vihar v zrak vzdignil, kjer so se v dežji raztopile in potem na zemljo padle.

* *Z viteškim križem častne legije (Ehrenlegion),* ki ga delí Francoska vlada posebno zasluženim možém, so zdaj ovenčane 3 nune na Francoskem, namreč: prednica nunskega samostana Esperance v Nancy-u, — prednica charité sester v Touluzu in pa prednica usmiljenih sester sv. Jožefa v Guadeloupu. Vse te gospé so prejele častni red za velike zasluge milosrčnosti svoje.

Naši dopisi.

Iz Zagreba 18. julija. K. (*Letina in vinstvo na Hrvaškem.*) Uže smo mislili i se bali, da nam je dolgotrajno, skor neprestano deževje po pregovoru „blatno leto gladno leto“ vse „frunte“ vničilo, da bodemo imeli „hudo leto“. Vendar pomladansko deževje je vsaj pri nas to dobro imelo, da je rastlinstvo naglo v vis poglalo. Ko so se oblaki pretrgali i topli solnčni dnevi nastopili, pokazalo se je, da vse lepo kaže. Zlasti kuruza je, da ne more lepša biti. Ljudje uže dolgo ne pomnijo tako bogatega leta, kakoršno bo letošnje. Kuruza je uže začela metljice delati. Moja kuruza je na prahi. Lansko se je celina skrčila, spomladi praha preoral, in kuruze je na njej, da bi jo kar gledal. — Sená je dosta, pa tudi še dosta na senokoših. Vreme

*) Čerkezi (Cirkezi) bivajo v Cirkaziji ali Čerkaziji, ki je dežela Azije na severni strani Kavkaza, in stanujejo v 8 okrajih. Sami se imenujejo Adehi, to je, ljudi, ki prebivajo v soteskah; Turki in Tatarji pa jih imenujejo čerkeze, to je, ljudi, ki glave režejo. Strašanski divjaki so, vere pa Muhamedanske; Čerkazke pa so jako krasne, zato posebno priljubljene Turškim haremom.